

שמחת תורה משלנו – התשע"ו

פדלחושיות וחברותיהן מספרות

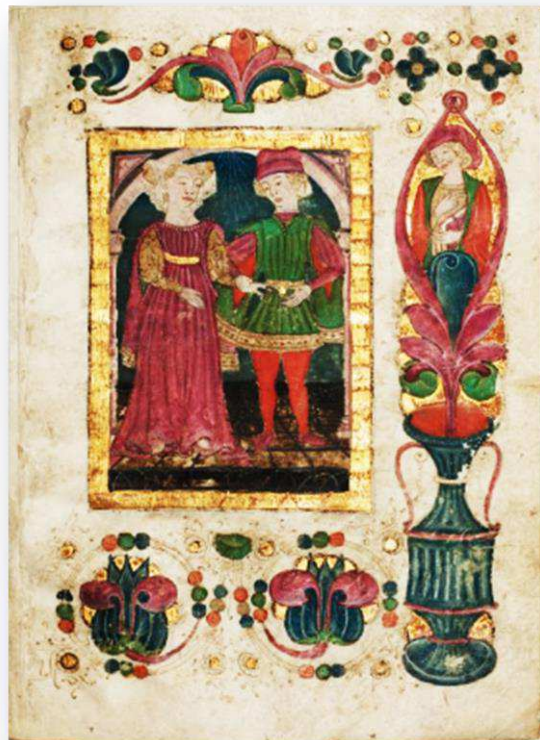
חוויות אלו נאספו בקבוצת הפייסבוק 'גם אני פמיניסטית *דתיה* ואין לי חוש הומור'

הנכדות שלנו כבר יראו בכל הסיפורים האלה "סיפורי סבתא"

ההיסטוריוניות אולי ימצאו בהן מקורות ראשוניים

ואולי יום אחד תחפור כאן איזו ארכאולוגית ותגיד לעצמה:

"באמת נשים היו צריכות להיאבק על ריקוד עם ספר תורה???"

מתוך "סדר חתנים", ספר המכלול למעגל החיים, איטליה סוף המאה ה-15, אוסף BRAGINSKY

אספה וערכה – מיכל ברגמן

הבהרה: כל הזכויות שמורות לכותבות
לא ניתן להעתיק, לצלם, לצטט, לשכפל ללא רשות מפורשת של הכותבות

רשימת הכתובות

סדר הכתובות מופיע לפי סדר אלפביתי

[למעט אביטל טהרלב המגיבה לאמילי עמרוסין]

עמ' 23	הדס נוי נוטה	עמ' 4	דנה בר-לב
עמ' 23	ליאת נטוביץ קושיצקי	עמ' 4	מיכל ברגמן
עמ' 24	אפרת נצר וייס	עמ' 5	אביבה ברונשטיין אינפלד
עמ' 24-25	שרה סגל-כץ	עמ' 6	רחלי ברוקס
עמ' 26	נעמה סולטניק	עמ' 7	טלי ברייר
עמ' 26	חן סרור ארצי	עמ' 8	טליה גולדמן
עמ' 27	אמילי עמרוסי	עמ' 9	שירת גולדשטיין
עמ' 27	אביטל טהרלב	עמ' 10	תמר הירדני
עמ' 28	קרן פוגל	עמ' 10	פני גיל
עמ' 29	ענבל פויר כנעני	עמ' 11	רות גן-קגן
עמ' 29	נעמה פלסר	עמ' 11	יעל הורוביץ
עמ' 30	חנה פנחסי	עמ' 12	איילת וידר כהן
עמ' 31	חגית קופפר צ'רקה	עמ' 12	אלישבע וורמן יאן
עמ' 32	אלה קנר	עמ' 12	קורי זידלר מול
עמ' 32	אליה קרא	עמ' 13	הילה זליגמן
עמ' 33	רחל קרן	עמ' 13	שלומית חזן שטרן
עמ' 33	יעל שביד	עמ' 13	גו'יה חמיאל
עמ' 34	חנה שחף	עמ' 15-14	נעמה טל
עמ' 34	ורה שיכלמן	עמ' 16	נורית יעקבס ינון
עמ' 35	נועה שמאי אליה	עמ' 17	מיכל כהן הדי
		עמ' 18	נועה לאו
		עמ' 19	שירה לב ציון
		עמ' 19	סלעית לזר
		עמ' 20	חגית לשם בניהו
		עמ' 20-21	חגית מוריה גיבור
		עמ' 21	שושנה מיכאל צוקר
		עמ' 22	אורנה מקוב
		עמ' 22	מרגלית מיץ
		עמ' 22	יטבת משה

הקדמה

שמחת תורה תשע"ו עמדה בסימן הירצחם של בני הזוג נעמה ואיתם הנקין הי"ד, בחול המועד סוכות. החג שנועל את חגי תשרי בריקודים ובשמחת התורה, היה מורכב: הלבבות כבדים, והעיניים דומעות.

חלק מהכותבות התייחסו לדברים – לקושי, למורכבות, לשמחה ולכאב. חלק בחרו אחרת. מכל מקום החג עמד בסימן צער גדול.

יהיו הדברים שכאן זיכרון לעילוי נשמתם של נעמה ואיתם הנקין הי"ד

בַּלַע הַמֹּת לְנֶצַח וּמָחָה אֲדוֹנַי ה' דְּמָעָה מֵעַל כָּל פָּנִים

וְחִרְפַת עַמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי ה' דִּבֶּר.

דנה בר לב

ניסיון לאפשר גם לנשים לעלות לתורה בבוקר שמחת תורה. מצאנו מקום ליד בית הכנסת בו אנחנו מתפללים בשבע השנים האחרונות. נשאר רק לבקש מהגבאים ספר תורה אחד. גבאי ראשון הסכים, אך התנצל שבית הכנסת אינו שייך לו ויש להתייעץ. עם הגבאי השני דיברתי היום. הוא דיבר איתי בכעס מתחילת השיחה, מופתע שלא שמעתי את ה"לא" שלו ומיד השתתקתי. כי שאלתי למה. ואם הוא מעוניין במקורות הלכתיים. ומה הבעיה בעצם. הוא טען שלא ניתן להוציא ספר תורה מבית הכנסת ללא הסכמת רוב הציבור/ קריאה של 3 פעמים מחוץ לבית הכנסת. כשביקשתי לעשות קריאה בבית הכנסת אמר שלא. כי זה לא מקובל עליו. וזהו. והכל בכעס ובלי שום רצון לדבר. "קחי ממי שפוסק ככה ספר תורה". אני לא יכולה לנשום ככה, כשאני שקופה לגמרי. והעובדה שאין שום חלופה באיזור (קרית יובל בירושלים. אם יש חלופה בבקשה הרימו קול) מתסכלת כל כך; איך אוכל ללכת לשם שוב, ואין מקום אחר ללכת אליו. כרגע מעדיפה להעביר את התפילות הבאות בגני משחקים עם ילדיי, שם כבר נותנים לי יותר להשתתף.

מיכל ברגמן

תעזבו הכל!

עליה לתורה לנשים התקיימה היום בבית הכנסת של ההורים שלי בקרית אונו. אני חוזרת שנית: בבית הכנסת של ההורים של. ממוצע הגילאים 65 פלוס.

ואני שואלת מה עוד?

עד להיכן ישלח הטרור הפמיניסטי את זרועותיו האימתניות????????

מלשכת משיח בן-דוד נמסר:

אם בשנה הבאה תתקיים קריאה לנשים בבית הכנסת של הורי האיש בפתח תקוה, אני אגיע.

אביבה ברונשטיין אינפלד

מוצאי שמחת תורה, תשע"ו

בשמחת תורה תשע"ה, לא הלכתי להקפות בבית הכנסת "עשה חיל" (יש לי קושי עם דברים שהם לא לכל המשפחה). כשהוציאו את ספרי התורה מהיכל בערב, קראתי לגבאי כשהוא מוציא את ספר התורה של משפחתי, וביקשתי (דרשתי?) לקחת אותו. רקדנו ורקדנו, הגברים די מהר שאלו אם אני לא רוצה ספר פחות כבוד. הייתה לי חשיבות אישית לחבק את ספר התורה שעל עצי חיון כתובים שמות סבי וסבותיי, כמו גם על המעיל.

בבוקר בשנה שעברה, כבר היה ברור שספר תורה אחד יהיה אצל הנשים. והיה לי חג מאוד שמח וטוב.

השנה, כמו הרבה אחרות, הרגשתי קושי *עצום* לשמוח. אמרתי לבעלי (יותר מעשרים שנה, מנסה לשנות לאישי, אבל לוקח זמן) שאני חושבת שאלך ל-"עשה חיל", להקפות של הנשים. הרגשתי שאני לא יכולה להיות ה"מובילה" ואני צריכה תמיכה רגשית נשית.

הגעתי עם הקטנה (כיתה ב, כמעט 8) לתפילת ערבית, היא מאוד התלהבה שאנחנו מתפללות כל כך קרוב לכיתה שלה, והן הלכו לבדוק אם הכיתה פתוחה סמל ההבעה smile

כנראה שראו עלי שמשוהו לא הכי מושלם אצלי. מישהי שאלה אם הכל בסדר, ובאופן אישי הכל בסדר, אבל הנרצחים ישבו לי מאוד כבוד בלב. הרגשתי שאני חייבת איכשהו לשחרר, אבל במשך כל הימים האלה, והלילות שלא נרדמתי, לא הצלחתי לבכות.

תודה גדולה לרבקה תובל-משיח, שלראות אותה ולחבק אותה שחרר לי את הדמעות.

ותודה ענקית לכל מי שהיתה שם דליה יעקבס, אלישבע רוזמן סטולמן, נעמה טל, חגית הומינר, חגית מוריה-גיבור, חגית הומינר, רננה מנקין, ועוד ועוד

ותודה מיוחדת לחנה פנחסי שבלעדיה זה לא היה בכלל.

ובבוקר, כשהגעתי לבית הכנסת שלנו, במעגל של הנשים כבר היה ספר תורה, ואפילו שרתי כמה שורות "לחי עולמים" - הגבר שהסתובב בין הגברים עם הסידור ניגש למישהי, היא לא רצתה. הוא מלמל "הנשים האלו", נצבט לי הלב על ההכללה שלו, ואז הוא ניגש אלי, ושרתי. כמובן שהילדים שלי אמרו שזה ממש פאדיחה, אז לפחות אני יודעת שהם בכל זאת נורמליים.

ותודה אחרונה (לפוסט זה) על התמיכה של הקבוצה הנהדרת הזאת.

רחלי ברוקס

שמחת תורה ושייכות...

מחשבה ראשונה:

מגיל קטן תהיתי למי ועם מי אני שייכת בחג הזה ובכלל.

בתור ילדה, עם הנשים או הגברים?

ובתור בוגרת עם אשכנזים או ספרדים?

וכנשואה ואמא; לבית כנסת השמרני הקל"ב שבן הזוג הולך עם רוב הילדים, או השוויוני עם הבנות

ולהראות להן שגם נשים שותפות?

וכך שנים על גבי שנים אני נודדת באותו היום בכמה בתי כנסת

לא מוצאת מנוחה באף שמחת תורה, להתחיל ולסיים באותו המקום עם אותה התפילה...

שמחת תורה ושייכות מחשבה שנייה:

(בהמשך לפוסט שלרויטל ויטלזון יעקבס)

היום מצאתי עצמי שוב ב"זכור",

אותה תפילה שנאלצנו אחי ואני, לומר מגיל קטן וממנה אני נמנעת ומשום מה תמיד "מפספסת"...

תמיד מרגישה שונה ואחרת.

אבל היום, ובפעם הראשונה, שמעתי את הרב של בית הכנסת "יקר" מפציר באנשים "לא לצאת, לא

צריך לצאת ב-"זכור" ובטח לא כשמזכירים את קורבנות השואה".

בפעם הראשונה בחיי מאז שהייתי ילדה, שנאלצה להישאר לבד עם כל המבוגרות, ולא נותנים לאמא

להישאר אתה בתירוץ ש-"לאמא יש הורים בחיים..."

הרגשתי עבור כל הילדים והבוגרים, שיש שם מישהו שמבין ומסתכל, עלינו, אלה שנשארים בפנים.

כמו אמא שלי. שנכנסה איתי, למרות המבטים.

לא יזיק אם במקום לברוח החוצה תעמדו ליד אותה מישהי ותהיו שם. פשוט תעמדו לידה, תושיטו יד אם

צריך לחזק ואולי אפילו לחבק או סתם תעמדו ותנו הרגשה שאתם/אנחנו גם חלק!?

שייכות מחשבה שלישית:

המחשבה הראשונה בהחלט הושפעה מהחוויה המעצבת של השנייה...

שנשמע בשורות טובות, בשמחות!

טלי ברייר

אחרי חג מרומם במניין השיתופי בפתח תקוה, הולכת להקפות שניות ומתבאסת וכועסת. בסוף הערב, בלי להתבייש, ניגשתי לאדם שארגן (או לפחות קריין לאורך הערב) ושאלתי אותו שלוש שאלות:

1. למה הנשים דחוקות בחלל צר בלי מקום לזוז ולגברים יש המון מקום בחלל פתוח?

2. למה רק הבנים רקדו עם ספר תורה?

3. איך זה שלאורך כל הערב רק גברים הועלו ועלו לבמה, ואף אישה לא עלתה לומר אפילו מילה?

הוא כמובן ניסה לגחך, "הילדה הפמיניסטית הזאת" וכשלא וויתרתי אמר "אני לא פוסק הלכה, אני לא יכול לפסוק שמותר לך לרקוד עם ספר תורה, רוצה להחזיק ספר? בואי עכשיו, געי בו."

וניסה לצחוק עם עוד כמה אנשים מסביב.

נעצתי בו מבט ושאלתי למה אני צריכה פסיקה מיוחדת, הרי מותר, התורה היא גם שלי!

הוא ניסה לצחוק עליי שבשנה הבאה אעלה לבמה, ..

לא התבלבלתי ושאלתי עם מי אני צריכה לדבר, כי אני רצינית.

#כשיש_פמיניסטית_מהקהילה_השיתופית_בהקפות_בשכונה

#לשנה_הבאה_לשיתוף_ולשיוויון

#אני_לא_אובייקט_מיני

טליה גולדמן

ה"טיש" שנותן משמעות לחג

לא, אני לא הולכת לכתוב על ריקודים סוחפים עם ספר תורה בליל שמחה תורה וכדומה.. זה לא משהו שמרגישה בחסרונו, ותסלחנה לי כל הכותבות והקוראות ...

רוצה לשתף ב"טיש" הנשים המסורתית שנמשך בשכונתנו "רמת בית שמש" כבר כעשר שנים ואולי מעט יותר...

בתוך עמי אני יושבת ולצערי הרב מכירה את השם ה"חרדי קיצוני" שיצא לשכונה שלנו, אך יש דברים עליהם לא תשמעו בתקשורת הארצית ולצערי גם לא ברשתות החברתיות.

לצד הקהילות החרדיות (שרובן, דרך אגב, קהילות חרדיות אמריקאיות סובלניות ומתונות) יש קהילות רבות דתיות לאומיות. ברדיוס של כמה מטר (ברחוב נחל דולב) יש לפחות חמישה בתי כנסת שונים המשתייכים לזרם הדתי לאומי.

קהילות אלו מקיימות מדי שנה את "טיש" הנשים.

בזמן העליות הארוכות לתורה מתכנסות הנשים באולם מדרשת תפארת (מדרשה לבנות אמריקאיות שמגיעות ללימודים לשנה בארץ) ושם שומעות דברי תורה מפי נשים שונות, ובין לבין שרות שירי קודש.

השנה נבחר הנושא: "אתה בחרתנו" וזאת עוד לפני שנודע כי הנושא יקבל משמעות מצמררת אחרי סוף השבוע האחרון לו היינו עדים בארץ.

שבע נשים דיברו על הנושא מזוויות שונות (מדוע נבחרנו לעם הנבחר, מה זה אומר להיות עם נבחר? של מי האחריות לבחירתנו כעם נבחר וכן מהי בחירה (חופשית) ולמה הכוונה ב"רוממנו מכל הלשונות"). למרות שאין תאום מראש בין הדוברות דברי התורה אינם חוזרים על עצמם וכל אחת מדברת מזווית אחרת.

ל"טיש" הגיעו השנה כשבעים נשים. האווירה היא של התרוממות רוח וקדושה וכפי שהתבטאה אחת הנשים: "הילדים שלי כבר גדלו וזהו הדבר היחיד שנותן לי משמעות לחג. ידוע במשפחה שלי שלחג הזה לא מזמינים אותנו כי אני נשארת כאן!!! והם כמובן מוזמנים אלינו בשמחה) וגם מגיעים".

ראוי לציין כי ה"טיש" לא היה ממשיך ומתקיים שנים כה רבות בהתמדה כזאת ללא נחישותן של שתי נשים מהקהילה: שרה שאנני ורינה חמודות, שכבר בערב החג הראשון מיידעות בליסט השכונתי ובקבוצות השונות על קיומו של הטיש, מיקומו וכן פניה לנשים שידברו.

מומלץ מאוד !!!

שירת גולדשטיין

משתפת את מה שכתבתי בווטסאפ של נשות הקהילה שלי (הקהילה הצעירה ברחובות) בשינויים קלים והערות בכוכבית:

רוצה לשתף אתכן שעד לפני ארבע שנים שמחה תורה היה החג השנוא עלי.

מאז שהכרתי את הקהילה שלנו התהפך לי, ועכשיו זה החג האהוב עלי ביותר. (*תודה אישית לאנה רובינסון, אילן אפי גלסר, שושונית כץ ואביטל בק)

מהשמחה הגדולה של כולם בתורה, ספר התורה בעזרת הנשים אתמול בערב. (*רקדתי בשמחה עם בנות המצווה ואמנמ מספר מצומצם של נשים אבל יותר משנה שעברה) הפקאלך הגדולים והעשירים,

היום בבוקר התחלתי בבית הכנסת בתפילת הלל שמחה,

עברתי משם לקריאה בתורה - (לנשים ע"י נשים) חגיגה שכולה תורה ונשיות והשנה גם שמחתי לחגוג את הגעתה של ביתי הבכורה לגיל מצוות (חכו החגיגות רק מתחילות!). היו שש בנות שיחגגו בת מצווה בשנה הקרובה שעלו לתורה בסבב משלהן עם זריקת סוכריות על כל אחת ומי שברך מיוחד לבת המצווה + שבע הקפות מתוקות כשאת כל אחת מן ההקפות הובילה אחת מבנות המצווה ואת האחרונה כלת התורה שלנו.

הקידוש הקטן, החתנים והכלה, המוסף ותפילת הגשם והקידוש הגדול!

כמה שמחה, כמה זכויות, כמה התרגשות!

תודה רבה רבה לכל המארגנים והמארגנות היוזמים והיוזמות.

שיהיה לנו חורף בריא ושמח ובטוח

ורק בשורות טובות.

תמר הירדני

מדי שנה בערב שמחת תורה אני מקיימת את השיחה השנתית שלי עם רב הקהילה הסמוכה, בחור חיובי ביותר, צעיר, ראש טוב בסך הכול, רק מה - לא מבין מה אני רוצה. השנה הוא כתב לי ששתי נשים בקהילה מארגנות בערב החג הקפות נפרדות לנשים בלבד במבנה הסמוך לבית הכנסת. שמחתי ושאלתי: יהיה ספר תורה? התשובה שקיבלתי הייתה שיהיה, אבל הספר ישכב (כרגיל) על בימה קטנה באמצע ונרקוד סביבו. "הן פשוט התעוררו קצת מאוחר לגבי ריקוד עם ספר תורה ביד (שלי אישית אין כל התנגדות)", כתב הרב, "וטרם נעשה דיון קהילתי בעניין כמו שדרוש לשינוי המצב הקיים המקובל". כפי שניחשתם, זה המשפט הקבוע שלו בכל שנה, שזה יוצא שמונה שנים מאז שהגעתי לשכונה. אבל "עיקר החידוש הוא, כך הרב, "שהנשים אינן מוכתבות על ידי הגברים אלא אדוניות לעצמן, עם תכנית מושקעת (הרבה יותר משל הגברים..). יכולות למשל להוביל אין אדיר כבן עמרם (זו דוגמה שולית) ועוד."

מה נותר לי להגיד? רב בישראל, מנהיג קהילה, חושב שמה שכואב לי הוא שאני לא אדונית לעצמי. הוא תופס את החיכוך בבית כנסת בשמחת תורה (ובכלל) כאיזה קרב בין גברים ונשים בשאלה מי ישלוט, מי יוביל את "אין אדיר כבן עמרם". מבחינתו, הפרדת הקהל לשני חללים כמו בחתונה חרדית, רק שהפעם גם החתן וגם הכלה הם בצד של הגברים, היא חידוש או איזה הישג, ולא מבין שזה ביזוי לתורה, ביזוי לנשים ותעודת עניות לקהילה שאינה מסוגלת לראות בהן חלק מהציבור.

10

אבל הסוף היה טוב מששערת: הלכתי עם חברותיי לסניף בני עקיבא, שם הסתבר (למה חיכיתי שמונה שנים?) שהקהל כולו, נשים וגברים חוגג ורוקד עם התורה. יצאנו בתהלוכה לבתי הכנסת הסמוכים, ספרי התורה בידי כל מי שרצה ויכול, והשמחה הייתה שלמה ונהדרת. עכשיו אפשר להתחיל את השנה ☺

פני גיל

יצאתי לבית כנסת בבוקר של שמחת תורה בשביל הילדים כי אותי לא מעניין לצפות בגברים רוקדים מאחורי ווילון של עזרת נשים צפופה ומוזנחת.

הגיע הזמן של הקידוש קוגל מלפפון חמוץ ורוג'ך, וכמו בכל שנה מחכים לגבר שיבוא לעשות קידוש לנשים, המיץ ענבים והכוס כבר מוכנים במגש שהכינה האחראית, ואז, קמה אחת ושואלת, למה לחכות ולמי לחכות? היו דיבורים והתלחשויות של שתי דקות, האחראית הגבאית יצאה שוב להביא תקרובת וכלים חד פעמיים, ולפתע קולה של האמיצה נשמע בכל עזרת הנשים, בורא פרי הגפן.

אמיצה.

רות גן-כגן

מי שמכירות אותי בקבוצה יודעות שיש לי סמיכה לרבנות (לא אורתודוקסית) וקהילה בירושלים שעושה הקפות ועליות שוויוניות לגמרי אבל לא על זה זה אני רוצה לשתף (היה מקסים, אם אתן שואלות, והיו כ 200 משתתפים, אז בוודאי חצי נשים:-)

מסיבות שונות אנחנו נפגשים רק בבוקר שמחת תורה, ובחרתי אמש ללכת להקפות בקהילת ידידיה, כדי לרקוד יחד עם בנות משפחתי שמרגישות נוח יותר עם מחיצה. את ההקפה השנייה הוזמנו להוביל "רבנים ורבנות" – ומיד קראו לי וזכיתי להוביל את ההקפה יחד עם שתי רבות אורתודוקסיות שהוסמכו לפני חודשים ספורים: מיש המר-קוסוי ורחל ברקוביץ ורבה קונסרבטיבית שרקדה במעגל השני. לא יודעת כמה רבנים היו בצד השני של המחיצה אבל ארבע רבות בהקפה אחת... התרגשתי, יחד עם הילדה האורתודוקסית הפנימית שהייתי סמל ההבעה ☺

יעל הורוביץ

איזה שבוע מטורף של סערת רגשות. עוד לא הצלחתי להירגע מהמתרחש באלנבי 40 ואיכשהו צריך להתמודד עם השכול הנורא הזה שהותירו הפיגועים האחרונים. המון תסכול מהעובדה שכמעט ולא ראיתי התייחסות בקרב חבריי ואנשי הציבור שאחריהם אני עוקבת לשני האירועים. כאילו שאי אפשר להזדעזע גם מאונס ברוטלי וגם מפיגוע בשומרון ובירושלים.

ואז שמחת תורה.

אני מודה שלא הייתי בטוחה שיהיה לי מאיפה לשאוב את האנרגיה. בשנה שעברה הייתי בפעם הראשונה בחג במניין השיתופי שלנו, והרגשתי שאני שם כדי ללמוד. השנה, אחרי שכבר אני קוראת בעצמי בתורה ובמגילה והעברתי כמה שיעורים הרגשתי שאני צריכה להיות יותר אקטיבית. באופן אירוני משהו הרגשתי שהרבה מהכוחות שלי מגיעות מהשנים שלי באולפנה. כל הזמן חשבתי על דורי דורות של נשים שלא זכו. נשים שלא ידעו קרוא וכתוב. נשים שלא יכלו בכלל להגיע לבית הכנסת בגלל חולי, טיפול במישהו אחר או חוסר מקום. נשים שעמדו והסתכלו מעבר למחיצה על הגברים הרוקדים ואפילו לא העזו לחשוב לעצמן כמה שהן רוצות גם. #פריווילגיה

אשרינו שזכינו. מאחלת שבשנה הבאה יצטרפו אפילו יותר.

אילת וידר כהן

חשבתי שבשנה ה-18 שאני חוגגת שמחת תורה בריקודים עם הספר ובקריאה בתורה, לא יהיה משהו חדש שירגש אותי ושאחווה שוב את ההתרגשויות משנים עברו. תמיד מרגש להעלות לתורה נשים שזו להם הפעם הראשונה ותמיד מרגש לרקוד מול נשים שבכל ימות החול עוסקות בתורה ורוקדות עם הספר באהבה עצומה ותמיד מרגש אותי לקבל את הספר בהקפה הראשונה יחד עם הכוהנים ובנות הכוהנים ולרקוד עם זיכרון דמותו של אבי שיום הולדתו חל בשמחת תורה ואת כל חייו הקצרים הקדיש ללימוד התורה.

אבל כשראיתי את ד"ר בלו גרינברג שלוחמת בסרבנות גט כבר 50 שנה רוקדת עם ספר התורה באהבה שאין לה שיעור הגוף שלי התחיל מעצמו לכרכר, לפזז ולקפצץ מולה.

תודה לך בלו על סלילת הדרך ותודה על העשייה ללא לאות בחוכמה בעומק ובמסירות אין קץ.

אלישבע וורמן יאן

כל כך מקנאה. אתמול בבית הכנסת שלנו העבירו ספר תורה לנשים כדי שירקדו אתו וישירו, שזה החידוש מרענן לקהילה זו. דווקא חברתי שממנה לא ציפיתי, הגיבה בסלידה ואמרה שזה לא נהוג. אמרתי לה שהיום הנשים בקהילות האורתודוקסיות עוברות שינוי וזה מרענן לראות שינוי כזה וחבל להיות תקועים במנהגי עבר כי אין איסור בתורה לריקוד עם התורה או הקריאה בתורה על ידי נשים

מקווה שנמצא אצלנו עוד אפשרויות להתקדמות.

קורי זידלר מול

ביום ראשון, ערב שמחת תורה, זכינו להכניס ספר תורה חדש לארון הקודש שלנו. הספר נכתב על ידי סופרת סת"ם מירושלים, חנה דניאלי קלבנסקי שהביאה לנו את הספר מארץ הקודש ישר להולנד.

חשבנו שבקהילה ליברלית, בה מכהנת רבה ומחזנת חזנית, זה מתבקש שנכניס ספר תורה שנכתב על ידי סופרת סת"ם.

הייתה התרגשות גדולה, בבוקר תפרנו את יריעות ספר בראשית, בצהריים סיימנו את כתיבת הספר ובערב רקדנו אתו בשמחת תורה ותורם הספר קרא ממנו כחתן בראשית.

המגן והרימונים נעשו על ידי צורפת הולנדית יהודייה, המעיל נתפר על ידי חברת קהילה והמפה נעשתה על ידי חברי הקהילה בתיקון ליל שבועות.

זה ספר התורה הראשון בהולנד (ואולי באירופה) שנכתב על ידי סופרת - כבוד גדול נפל בחלקנו.

לא סתם אומרים שנשים צדקניות הן אלה שמצילות את העולם...

הילה זליגמן

מרגש! שמחה לדווח שבגבעת שמואל הייתה לי הזכות לקרוא בתורה, זו השנה השנייה, יחד עם שתי קוראות נוספות, בשלושה מוקדי קריאה לנשים, וכמאתיים נשים, נערות וילדות עלו לתורה.

שנלך כולנו מחיל אל חיל!

שלומית חזן שטרן

אז היה ממש כיף ומרגש במניין שלנו בגבעת שמואל, מעל מאה נשים עלו לתורה בשלושה מוקדים, והקפות שמחות עם ריקודים וספרי תורה. הייתי כבר לא פעם במניינים משתפים/קריאות נשים בשמחת תורה, אבל עבורי זו הייתה הפעם הראשונה שעשיתי את זה בקהילה שלי. וכן, זה אמר שהייתי גבאית באחד מוקדי העלייה וגם קראתי הפטרה אבל יותר מהכול זה אומר שזכיתי לשמוח בשמחת התורה מוקפת בחברותי ובחברי ובאנשים יקרים לליבי וזה, היה הבדל לא קטן בכלל.

גויה חמיאל

כל פעם בתקופת החגים עולים פה סיפורים מרגשים ועצובים ומעניינים על הרפתקאותיכן בבתי הכנסת השונים. זה גורם לי לחשוב על פייסבוק כשבט.

לפני שהייתה הדרך היחסית פשוטה לחלוק בחוויות מקהילות שונות היינו מפוזרות. חלק היו ברות מזל והיו חלק מקהילה שמכילה יותר וחלק פחות. חלק מאתנו היו ה-"משוגעות לדבר" של הקהילה. אין דבר מחליש יותר מהמחשבה שאת לבד.

היום אני יותר ויותר שומעת סיפורים על נשים שלמרות שהן בודדות בקהילות שלהן מצליחות להניע עניינים, ולדעתי זה מכוח הקהילה שנמצאת פה ובקבוצות הפריפריאליות לכאן.

תבורכנה, חלוצות ומשוגעות לדבר.

תבורכנה, נשים שכבר שנים נושאות את הדגל בקומה זקופה למרות המלעיגים.

תבורכנה, נשים שמחוללות את המהפכה בימינו.

תבורכנה, נשים שמזיזות הרים, אבן אחרי אבן.

תחזקנה ידיכן, אחיותיי לשינוי. כמה טוב ומשמח ומקל שאפשר להיתמך גם בין קהילות.

כמה בריאות ושמחה יש בשינוי הזה.

אני מתפללת שהאור שאנחנו זורעות, בנותינו ונכדותינו ואמותינו וסבתותינו תקצורנה ברינה.

תודה לכן. בזכותכן אני עוד מאמינה בבני אדם.

נעמה טל

טוב, במקרה שלא שמתן לב, ואתן עדיין על אדי הדלק של שבוע הגאווה הפדלחושי, במקרה שאפשרו לכן לרקוד עם ספר תורה בהקפות השניות, אז אחרי החגים כבר כאן, מה שאומר, לפחות במקרה שלי, שצריך לחזור בשיא המרץ לעבודה.

אבל אני לא ממש מצליחה לעשות את זה, אז החלטתי לכתוב פוסט סיכום.

(וגם לבדוק כמה מאמרים שכתבו נשים הכנסתי לסילבוסים של הקורסים שלי)

אני אתחיל בלספר קצת על השנה שעברה.

שבה, נכנסתי לערב החג בדמעות כאב וכעס.

איש מהקהילה שלי השמיץ אותי בהשמצות אישיות ובהאשמות חסרות שחר,

במייל הקהילתי, בגלל שפרסמתי שם את המודעות על ההקפות לנשים ועל הקריאה לנשים.

זה היה כואב וקשה, וחשבתי שלא אוכל עוד להראות את פני בבית הכנסת ובקהילה.

בליל הושענא רבא, הגיעה אלי הביתה עם חבילת שוקולד ומכתב תומך וחיבוק חנה פנחסי,

ואז הפנמתי, שיש מחיר אמתי לבחירה להיות חלק ממי שמוביל את המהלכים ולא רק שותפה.

בבוקר שמחת תורה בשנה שעברה, צעדתי בחשש גדול לבית הכנסת שלי, ושם זכיתי לחיבוקים ולתמיכה. לא הייתה התנצלות, ואודה שבמשך השנה, עד לימים הנוראים כמעט, היה לי מאד קשה להגיע להתפלל בבית הכנסת. לא רק בגלל זה, אבל גם.

בראש השנה, החלטתי למחול ולסלוח בלב שלם.

וגם החלטתי להמשיך ולהיות חלק מהקהילה שאני חברה בה, ולהמשיך לפעול ביחד, לקידום דברים שאני מאמינה שהם נכונים ומקומם בקהילה.

ועכשיו, אחרי ההקדמה האולי מיותרת, ובטח ארוכה, אני אשתף אתכן במה שקרה השנה סמל

ההבעה ☺

היה באמת נהדר.

הנשים הרציניות שמארגנות את ההקפות והקריאה, כבר עסוקות בהפקת לקחים ואיך לעשות את זה טוב יותר בשנה הבאה, אבל אני רוצה לספר לכן, שאפילו שזה כבר כמה שנים כאן, זה עדיין מרגש מחד,

ויותר מזה לא מובן מאליו. המשך בעמ' הבא

נעמה טל - המשך

בערב, זכינו והייתה לנו תפילת ערבית נשית בהובלת דליה יעקבס שגם דאגה שבכל רגע בהקפות יהיה שיר מתאים. אחריה ההקפות עם נשים מיוחדות שהובילו את ההקפות ובהן חגית מוריה-גיבור רננה מנקין ביחד עם בנה המתוק, קרויין גליק והמנהיגה הרוחנית ד"ר ג'ני רוזנפלד, רבקה תובל-משיח ועוד.

ובסוף קריאה מדויקת בפרשת 'זאת הברכה'.

בדרך חזרה מההקפות, פגשתי שתי נשים יקרות שאני מאד מעריכה, שטרחו לספר לי שבסך הכול שתיים עשרה נשים! רקדו עם ספרי תורה בקהילה שלהן, אחרי שהרב אישר לרקוד בשתיים מההקפות, ותראי כמה אין לזה ביקוש, ועוד על זו הדרך. וכמעט נפלה רוחי לרגע.

כי מחוץ לבועה, אנחנו הרבה פעמים כמעט לבד.

אבל בבוקר, אחרי לילה שבו התעוררתי 789 פעמים, מחשש שלא אקום בזמן, ואחרי שסידרתי את הבית לקראת הנשים שיגיעו לקריאת התורה שהתקיימה בביתנו הבוקר,

והן הגיעו, עשרים ושתיים נשים וילדות עלו לתורה, קיבלו הסבר לחדשות (בעצם כולנו עדיין חדשות)

עוד נשים וילדות הגיעו רק כדי להסתכל, נשים באו והלכו, עלו ונשארו, סוכריות מזרקו, שירים הושרו, ברכות הורעפו, הזמן תקתק, והיה נהדר. באמת.

15

כשהגעתי לקהילה שלי אחר כך, עוד היו באמצע קריאת התורה של הגברים, כמעט אזרתי אומץ לבקש ספר תורה ולפתוח מוקד קריאה נוסף לנשים, אבל בסוף לא. עוד לא.

אני מודה לנשים שהתחילו את הכול כאן באפרת: חנה פנחסי, חגית הומינר ולכל שאר המובילות: אלישבע רוסמן-סטולמן, שלומית גבירצמן, אילנה אלכסנדר, ימימה חובב, איילת אברהמי דליה יעקבס ונעה חכם.

תענוג לעבוד בקבוצה כזו, שבה כולן לוקחות אחריות, ועובדות יחד בצוות.

ולכל נשות אפרת המקסימות שהשתתפו.

לשנה הבאה בבית הכנסת.

נורית יעקבס ינון

שמחת תורה בנחת רוח.

זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו.

איזו דרך עשינו מאז שמחת תורה לפני שנתיים בו החלטנו שבשלה השעה להיוולד.

עשור של תפילות נשים בשמחת תורה היה הכנה חשובה, אבל זה לא באמת דומה לקיומה של תפילה שלמה, שחרית, מוסף, הלל, הקפות, חתנים, כלות וכל הילדים, תפילת גשם, יזכור, קידוש, דגלים, שקיות וארטיקים לילדים, ועוד המון רגעים שהצטרפו לנחת רוח של ממש.

לטוב ולמוטב לא הכול היה כרגיל ובקיא. בע"ה עוד נתחזק ונשפר ונרקיע שחקים.

זכינו לארח את לאה שקדיאל מירוחם וקבוצת נשים, ילדות ומשפחות מטירת יהודה הסמוכה לטוהר שצעדו בערב ובבוקר והפכו לרגע לחלק מאתנו.

ברכות לאורית רזנפלד קרעין - כלת כל הנערים והנערות, לשלומית מוטרו כלת תורה ולאהרון ולר חתן בראשית. תאמינו לי שזה לא היה סתם בחירה של סבב כיבודים אלא החלטה מהירה וברורה פה אחד של כל הגבאים.

תודה לכל העוסקים במלאכה והשותפים ובמיוחד ללאה ירחי מכפר הרא"ה על עיצוב הדגלים.

אוֹדֶךָ כִּי עָבִיטָנִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה.

אָבֵן מָאֵסוּ הַבּוֹנִים הַיְתֵה לְרֵאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת ה' הַיְתֵה זֹאת הִיא נִפְלְאֵת בְּעֵינֵינוּ.

זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוּ.

כפשוטו.

מיכל כהן הדי

היססתי אם לכתוב כי החוויה מצד אחד כל כך טרייה עבורי ומצד שני, כל כך רגילה. כל כך קל להתרגל לטוב הזה שפתאום הוא נראה לי רגיל, טבעי, כך צריך להיות ואין בזה שום ייחוד. ובכל זאת, נזכרתי בילדותי אי שם בגלריה של בית הכנסת ברמת גן. בהליכה בסוף הטור מדדה בלי ספר תורה ובלי ממש מטרה בצעדות בני עקיבא האינסופיות.

השנה נבחרתי לכלת התורה בבית הכנסת יחד בתל אביב. זו השנה השלישית שלי במניין ובערך השנה השמינית בה יוצא לי לעלות לתורה בשמחת תורה. השנה הרגשתי את החופש המדהים שהתורה נותנת, את הגבולות והתיחומים לצד התחושה שיש מישהו שם בשבילי ליד - בקהילה, ומלמעלה - מקום לשאוף ולבקש, מקום להרגיש מושגחת. הרגשתי את הייחוד שלי כאישה, כאימא, כבת זוג וגם כחלק מן הקהילה המופלאה הזו שבה אני לומדת מכל אחד כל כך הרבה. והרגשתי את הקשר החזק שלי לעם ישראל ולמורשת ולמסורת שלו. נזכרתי בכל הפעמים בהן לא הבנתי למה אני בצד, למה אומרים לי לא כל הזמן והבנתי שבאמת נפלה בחלקי זכות וזו הזדמנות להגיד תודה לבורא עולם שזימן לי את (אשכרה בלי ציניות) הנס הזה.

נועה לאו

מתוך דברים שאמרתי אתמול, שמחת תורה, בפתיחת ההקפות וקריאת התורה לנשים בבית הכנסת שלנו. מוקדש לעילוי נשמתם של נרצחי הפיגועים בחג, ובמיוחד איתם ונעמה הי"ד, שאותם ואת משפחותיהם אני מכירה היטב. גדלתי עם הילה (אמא של נעמה) בקיבוץ סעד, ולימדנו מספר שנים ביחד בביה"ס של הקיבוץ, וכבר שנים רבות אני עובדת במדרשת נשמת כיועצת הלכה, ולאחרונה כסגניתה של הרבנית חנה הנקין.

זלדה כותבת באחד משיריה:

כל הלילה בכיתי

ריבונו של עולם

אולי יש מות שאין בו אלימות

מות שדומה לפרח....

הרב אלחנן סמט (בספרו על פרשת השבוע) כותב שמותו של משה רבינו היה "מוות שאין בו אלימות". משה נפטר שבע ימים (בן 120), בשיא כושרו הגופני והרוחני ("לא כהתה עינו ולא נס ליחו"), והקב"ה בעצמו מטפל בקבורתו. משה כבר השלים עם הגזרה שלא יכנס לארץ, ובכך שלא נודע מקום קבורתו נשאר כבן אלמוות. לכן, בקריאת שמונת הפסוקים האחרונים שבתורה אנו חשים פחות את הצער והעצב על מותו, ויותר ההוד והשגב של סגירת המעגלים – המעגל האישי של חיי משה, המעגל הרוחני של השלמת התורה והמעגל ההיסטורי של סיום תקופת המדבר.

ואף על פי כן, סוברים חז"ל שאת פסוקי התורה האחרונים "הקב"ה אומר ומשה כותב בדמע". פירושים שונים נתנו לביטוי זה, אך בסופו של דבר הוא אינו יוצא מדי פשוטו – משה כותב בדמעות את מותו שלו, והאבל והצער מלווים אותנו ביחד איתו. הדבר בא לידי ביטוי בפיוטים רבים המקוננים על מות משה, שנהגו לשיר בשמחת תורה בקהילות שונות (עיינו בספרה של שלומית אליצור, שירה של פרשה).

הכתיבה בדמע אורגת חוט של עצב לתוך שמחת התורה. כך שזורים ביום המיוחד הזה שמחה והכרת תודה על סיום התורה מצד אחד, וכובד ראש מלווה בעצב ובחרדה בהזכרת נשמות, בתפילת הגשם ובקריאת פטירת משה. לתוך העצב הזה מחלחלים גם אירועי החג הזה, אך דווקא בזכותם השמחה שלנו על מה שכן יש לנו הופכת לאמתית ועמוקה יותר. על כך אנחנו מתפללים: "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה".

שירה לב ציון

אשתף בקצרה שהשתתפנו במניין המשתף והנפלא "בארות" בבאר-שבע. זה היה מרגש מאוד לרקוד עם ספר התורה, לעלות לתורה ולקרוא בה! אני לא מבינה איך נשים יכולות לחגוג את שמחת תורה באופן אחר...

רציתי לשתף גם ברעיון של בן זוגי רפי לגבי המינוח "כלת תורה". המינוח "חתן תורה" מקורו הרי ב"חתם תורה" - מי שעולה לתורה בקריאה המסיימת את התורה. מכאן - ש"כלת תורה" - גם כן, "כלה" מלשון "לכלות" ("ויכל אלוקים ביום השביעי", "ויכולו השמים והארץ וכו') הינה מי שעולה לתורה בסיומה. שנשמע בשורות טובות ומשמחות!

סלעית לזר

נכנסתי לחג במצברוח שפוף מאד. שני הפיגועים הקטלניים האחרונים נגעו למעגלים שונים בחיי והתקשיתי מאד לקיים את מצוות השמחה.

הבוקר קמתי בהחלטה מודעת להתגבר. לבשתי שמלה לבנה והלכתי לבית הכנסת. שבעת ספרי התורה אשר הוצאו מארון הקודש נעצרו בפתח עזרת הנשים ונושקו על ידי וע"י הברווזה האהובה שלי. כשהגברים החלו בהקפות יצאנו משם והלכנו אל המועדון לחבר/ה, שם שמענו קידוש ושני שיעורי תורה מעולים ע"י חברות הקהילה - "על השמחה" ו"על אמתו של רבי". עם תום השיעורים נכנסנו אל בית הכנסת הקטן שם התקיימה קריאת התורה לנשים ע"י נשים, עליית "כל הנערות" וכו'.

חזרתי עם הברווזה לבית הכנסת המרכזי, אשר חולק ע"י מחיצות, והצטרפנו אל הרוקדות. אחת הנערות ניגשה אלי ושאלה "סלעית, את מוכנה להביא לנו ספר תורה? אני מתביישת לבקש אבל זה מבאס לרקוד ככה". נכנסתי לעזרת גברים ובקשתי ספר. חזרתי אתו אל עזרת הנשים וחוללנו אתו בשמחה ובאהבה.

עם תום הריקודים החלה קריאת התורה המרכזית בבית הכנסת.

האיש שלי ואני הוכתרנו כחתן וכלת התורה (תוך שהגבאי מקפיד להזכיר גם את האמהות שלנו), וכאן מגיע הקטע המאוד מרגש מבחינתי - האיש שלי עלה לתורה, ואני אמנם נותרתי לעמוד במקומי, אך בירכתי אתו את הברכות. מעולם לא עליתי לתורה, אבל היום זה קרה - באופן אחר ומוזר ולא בטוחה שזה ממש נחשב, אבל מבחינתי זה מה שהיה.

מוקדם יותר, האיש שלי חילק סוכריות בעזרת הגברים וביקש שיזרקו עלי במקום עליו. וכך היה. אני זרקתי את הסוכריות בחזרה עליו. היה כיף ומשמח ונהדר.

חורף טוב, בע"ה!

חגית לשם בניהו

לכאורה המובן מאליו, חג שוויוני בקהילת "יחד" בת"א:

ובכל זאת, התרגשות גדולה לעלות לתורה עם שני הקטנים בידיים, ולהשתתף איתם בברכת הילדים. נכון לעכשיו אנחנו "משפחה קטנה" (אמא ושני בנים), וכל כך חשוב ומשמח שזכינו לחגוג את כל תפילות וטקסי החג ביחד. בלי מחיצות, הפרדות וויתורים. תודה רבה על המקום הנפלא הזה ועל קבלת הפנים החמה לקהילה!

חגית מוריה גיבור

מהחג הכי מדכא לנשים הוא הפך לנקודת השיא שלי בחודש תשרי.

או כמו שאומרים "אני באורות"

באפרת, אני חצי בת בית חצי אורחת.

ועדיין זכיתי (זכיתי ממש וזו בעיני זכייה מדהימה) לחגוג שם את שמחת תורה השנה.

זכיתי. איני יודעת איזה טוב נסתר עשיתי. איך לצד נשים מדהימות כמו קרוליין גליק וד"ר ג'ני רוזנפלד כובדתי בהקפה ראשונה בהקפות הנשים.

רגעים של אושר עילאי- מוקפת- מחובקת- מחבקת את ספר התורה.

הסתכלתי סביבי. חושבת כמה אני מעריצה את הנשים המדהימות הללו.

כל אחת יכלה להקדיש את ההקפה או לשאת תפילה קצרה. ומהתרגשותי כראשונה לא זכרתי.

אבל בלב קראתי:

"מוקדש לנעמה הנקין ז"ל שהייתה יזמית, פורצת דרך ומנהיגה. מוקדש לאם השכולה חנה הנקין שבעשר אצבעותיה קידמה עם משפחתה את למדנותן של נשים לגבהים חדשים.

יהי רצון שתהא זו שנתן של המנהיגות האמיצות, פרוצות הדרך בכל התחומים."

זכיתי. לעלות לתורה (פעם שניה בחיי) ולקרוא מתוכה ממש, עם הטעמים שגדלתי עליהם כמנגינת הערש בילדותי.

זכיתי. לעבור על הטעמים עם אבא שלי המדהים וסוף סוף להיות תלמידה שלו.

זכיתי. ובתי הבכורה עמדה שם לידי בעיניים נוצצות ושאלה מתי תוכל גם היא... והבת מצוה נראתה לבת השבע כל כך קרובה שהיא פצחה בריקוד של שמחה באמצע הרחוב. המשך – בעמוד הבא

חגית מורה גיבור - המשך

ואיך שהחוויות הקטנות הללו שינו את כל היחס לחג. וכמה אינן מובנות מאליהן.

חברה שראתה אותי ציינה שהפנים שלי זורחות.

וגם התפילה, מעבר למחיצה, הייתה ממקום של שייכות. של שלמות. של חיבוק.

כל מילה עם משמעות.

"קדשנו במצותיך,

ותן *חלקנו בתורתך*

שבענו מטובך,

ושמח נפשנו בישועתך

וטהר ליבנו לעבדך באמת

והנחילנו ה' אלוקינו בשמחה ובששון מועדי קדשך,

וישמחו בך *כל* ישראל מקדשי שמך.

ברוך אתה ה', מקדש ישראל והזמנים."

וכשהציבור הצטרף לש"ץ בשירה,

הייתי חלק ממנו- כולנו כאחד.

שושנה מיכאל צוקר

כל אחת והחג שלה. לא ארבה במילים. עבורי הרגע המרגש ביותר היה לעמוד, מחזיקה ספר תורה, בהזכרת נשמות בזמן תפילת "אל מלא רחמים" לזכר קדושי השואה. עם ישראל חי.

אורנה מקוב

החלטתי שגם אני אספר בשבחי הקהילה שלנו. אצלנו מעל 15 שנים הנשים רוקדות עם ספר ועושות הקפות מלאות גם בערב וגם בבוקר. ולפני למעלה מעשור (אולי יותר) כהגברים רוקדים הנשים מתקבצות לשיעורים קצרים שמעבירות כמובן נשים. התקדמנו לכך שלפני כ-3 שנים התחלנו בקריאת נשים שלאחריה המשכנו בשיעורי הנשים. והשנה- יש כלות. שתי כלות תורה. לפני ההקפות, רב היישוב דיבר בפני הקהל וציין בשמן את שתי הכלות, ברך אותן- בעזרת נשים נזרקו סוכריות ולאחר מכן כשהגברים יצאו להקפות, נכנסו לעזרת הגברים, ועם הכלות קיימנו הקפה מלאה בשירה וריקודים, וכמובן קריאת נשים.

מרגלית מיץ

ארבע-עשרה מעלות בחוץ, אבל הריקודים והשמחה מחממים.

הקפות בבית הכנסת בשיקאגו.

פעם ראשונה שרקדתי עם ספר תורה:

לשנה הבאה בירושלים הבנויה!

יטבת משה

דברים שאמרתי לבת שלי (בת אחת- עשרה) היום מחוץ להקפות, לפני שעלתה לקרוא רביעי, בזמן שהתלוננה שאי אפשר גם שוויוני כמו פה וגם הקפות של תימנים כמו אצל אבא:

"זאת כרגע המציאות, רוב בתי הכנסת לא סופרים אותנו למניין, לא מכירים בנו כציבור! המניינים השוויוניים שכן מכירים בנו כיום הם אשכנזים. אם אנחנו רוצות משהו אחר נצטרך להקים אותו בעצמנו. אין מה לעשות, אנחנו צריכות לפעול ולא לחכות שיפעלו בשבילנו. אנחנו חלק מהמהפכה ויש לנו עוד עבודה לעשות. רק ככה זה ישתפר!"

הנהנה בהסכמה ונכנסה פנימה לקרוא "רביעי" בניב תימני.

הדס נוי נוטה

קולי נאלם ליבי נרגש.

ולא כמליצה אלא באמת. הבוקר באמצע ברכת התורה קולי נאלם ומרוב התרגשות ודמעות נעצרתי ולא יכולתי כמעט להמשיך.

חמש-עשרה עולות לתורה לראשונה במושב ניר גלים. שלושה סיבובים של קריאה.

שלוש פעמים קראתי את שני. וללוי אמר. זק-ף קטון. בראש זקוף התיישבתי ובכיתי על המעמד. מולי ישבו שתי דודותיה של נעמה הנקין הי"ד. ואנחנו זכינו שדמעותיהן ועלייתה של אחת מהן יהיו אתנו.

שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

ליאת נטוביץ קושיצקי

גם אני השנה עליתי לראשונה בחיי לתורה, בקריאת נשים נפרדת. ישבתי ממש מקדימה כשהבת הקטנה שלי לידי מתבוננת בשקט. גם לי עלו דמעות בייחוד כשחשבתי איך שבשבילה זה כבר יראה טבעי לגמרי וכמה שזה נכון שאנחנו יושבות לנו שם במרכז העניינים וביחד, ולא מאחורי איזה פרגוד צדדי. אחר כך חבר שאל אותי בחיוך אם הרגשתי מה שהוא ושאר הגברים מרגישים כשהם עולים לתורה שזה "כלום" וחייכתי, אבל גם חשבתי שאם יש סיכוי להחזיר את הרגש והקרבה לתפילה זה דרך המהפכה הזאת שמתעצמת משנה לשנה ושנחנו חייבות לנסות לשמר את התחושה המדהימה הזאת.

אפרת נצר וייס

איזה מזל שיש את המקום הזה לספר בו ולשמוע מה עבר עליכן בחג. היום, לראשונה בחיי קראתי בתורה בציבור.

במניין המשתף במזכרת בתיה העזתי לראשונה להשתתף וכל כך אהבתי את זה שהיה לי קשה להפסיק. התרגשות עצומה, תחושה מיוחדת מיוחדת.

מעבר לכך שגם אנחנו הגענו לראשונה השנה לחגוג בערב ובבוקר, והיה מדהים, כמו לחגוג שמחת תורה בתוך המשפחה, עם שמחה גדולה ושיתוף של נשים ונערות, וריקודים, וספרי תורה, ותפילה נהדרת, והכל בתקתוק מושלם - ומעבר לכך שבעלי ובתי בת התשע עלו לתורה בזמן שקראתי, ומרוב הנאה קראתי ראשון עד חמישי פעמיים - ושתי כלות תורה ובראשית מדהימות, וכל הטוב הזה ... מעבר לכל זה - שזה המון וצריך להגיד על זה תודה גדולה - אני מרגישה אסירת תודה למורה שלי גידי צויבל ולכל הגברים (כן הם עדיין דומיננטיים בניהול הטקס אבל אנחנו לומדות ... והגבאית הייתה נירית) שהרגשתי שפינו לי את הדרך, לא מתוך אדנות או תחושת פטרנליזם, אלא מתוך שותפות גדולה והתפעלות ובקשות שאצטרף לקוראות של הקהילה גם בעתיד ועידוד מכבד. אני צעדתי קדימה היום ואני אסירת תודה על כך שאני במקום שבו הבקשה שלי מתקבלת בטבעיות וברצון ובבקשה להיות שותפה גם בהמשך, ושולחת כוח לכל אחיותי שצריכות עדיין להיאבק על זה.

שרה סגל-כץ

מילים עם סיום מעגלי החיבוק שלנו את התורה;

אני באה היום, בשמחת התורה של שנה זו שוב ממקום אישי, שוב רצוא-ושוב שהבאתיו לכאן כבר כמה פעמים בשנים האחרונות - בין פעימה של עבודה דתית ולמדנית לבין עשיה במרחב הביתי שמלמד אותי לשמוט ולשמוח גם ב-'תיבות הריקות' שבמנגינת העשייה שיש לה שם בחוץ ואילו עשייה זו שבבית איננה כלל תיבה ריקה ומלאותה ממלאת ומבטאת קומות בקיומי ואני מודה על המרחבים השונים יחד.

פרק תהילים אחד מלווה אותי בימים אלו, על הודאה על גמול טוב והבטחה לעתיד ועל גמילה לא מתוכננת של תינוק, של אחים שנפרדו שלא כדרך הטבע מהוריהם. אני משקעת מחשבותי כיצד קיים האור והגילה בתוך כל זה:

תהילים, פרק י"ג:

לְמַנְצֵחַ מִזְמוֹר לְדָוִד

עַד אֲנִי ה' תִּשְׁכַּחְנִי נִצַּח עַד אֲנִי תִסְתִּיר אֶת פְּנֵיךְ מִמֶּנִּי.

עַד אֲנִי אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי יְגוֹן בְּלִבִּי יוֹמֵם עַד אֲנִי יְרוּם אִיבִי עָלַי.

הַבִּיטָה עֲנֵנִי ה' אֱלֹהֵי הָאֵרֶז עֵינַי פֶּן אֵישָׁן הַמֶּנֶת.

פֶּן יֹאמֶר אֱיָבִי יְכַלְתִּיו צָרִי יִגְלֶה כִּי אָמוּט.

וְאַנִּי בְּחֶסֶדְךָ בְּטַחְתִּי יִגְלֶה לְבִי בִישׁוּעַתְךָ אֲשִׁירָה לָהּ כִּי גָמַל עָלַי.

אני משתדלת לבטוח אבל מעיני ומעינינו ירדו דמעות ועוד יורדות כאן לצד הרגשה וגם את זה אני מביאה לכאן.

אנו בפתח ההקפה האחרונה, השביעית, המלכותית השוזרת ככתר את כל מה שרקדנו ושרנו ורקדנו וכל הכתרים שעוד נקשור לאותיות התורה ולתורה ממש, נמשכים ממעשינו כאן שבגוף.

אני שמחה עכשיו בתורה כי עדיין סתומה ובלומה עבורי, אף על פי ששערים בה נפתחו אינספור. אין לי הבטחה כי קריאה נוספת בה תפתח שער, אני רק מלאת תקווה, מלאת סקרנות למדנית, מלאת סקרנות ילדותית – אולי הפעם גורל הדמויות יהיה שונה, אולי הפרשנות המוכרת תשנה את תוכנה ואולי פירוש חדש ייכתב ואזדהה אתו יותר משמצאתי עד כה.

אני שמחה עכשיו בתורה, כי לאחר שנים שבהן ניסיתי לדייק ולומר מתי אני לומדת תורה ומתי זה לימוד של מחקר ואיננו בגדר עת לתורה ואל לי להתבלבל, אני מרגישה שעכשיו הלימוד שלי הוא בהלימה לקביעת עת לתורה... לקביעת פתיחת שערים בי כתורה הנפתחת בפני גם בעיתים לא מזומנות – לשמוח בלימוד.

25

אני שמחה עכשיו בתורה כי לאחר שנים שניסיתי לדייק מהי כל שכבה שאני לומדת – מה מקרא, מה תרגום, מה משנה מה תלמוד – אחרי כל הסדר הזה בראש של כרונולוגיה ושלשלת מחשבה, אני שמחה ללמוד תורה שהיא תורת חיים והליכות עולם, והיא סיפור ושירה וחוקים וקריאות אל עבר הנצח.

עם כל מילה שאוסיף כאן אוכל לבטא עד כמה התורה היא בית עבורי ועד כמה באמת אני עוד לומדת את חדריה וסדקיה, את פינותיה ורום קיומה. היא ברורה לי והיא נעלמה לגמרי ואני מוכנה לכל הרצוא ושוב הזה, כמו לכל אחיזה והרפיה שמשמחים אותי עד מאד.

כשאני חושבת על ההקפה האחרונה, על חתימת התקופה הזו למן ראש-חודש אלול, אני שמחה באפשרות של ביטוי בגוף, בחבורה, בקבוצה נשית ובשפה שכבר הרבה מכל זה טבעי עבורה. אבל אחרי ההקפות יש עוד חלקי תפילה משמעותיים – הגשם שיבוא וינקה, הלוואי. כניסה לתודעת חורף, גם אם הדמעות מן הימים האחרונים הספיגו אותנו היטב היטב.

שתהיה השנה לברכה ורק לברכה, שתהיה שנה גשומה ורוויה כיאות, שתהיה שנה עם חיים מתמשכים בסתמיות נשכחת ושהיו בנו כוחות לכל מה שאנו מביאות לתוכה...

נעמה סולטניק

תמורות גם אצלי. קריאת תורה של נשים לנשים ועלייה לתורה בשמחת תורה זו מסורת ארוכת שנים בקבוצת יבנה, עם ברכת הנערות ושתי קוראות בתורה במקביל, כדי להספיק להעלות את כולן. בשנים הראשונות הגעתי כצופה מהצד. מרגישה שזה נכון, אבל משום מה לא מעיזה. אבל אחר כך באו השנים שבהן (בדרך כלל לקראת הסוף), החלטתי שהגיע הזמן. ועליתי לתורה, וברכתי בהלמות לב, ובורכתי. והשנה, בתי כבר בת מצווה, והיא זכתה לעלות לתורה ולברך. ואני, בדרך לא דרך, מצאתי את עצמי גבאית. מעלה נשים ונערות מרוגשות לתורה, וזוכה לברך כל אחת ואחת, "עם כל ישראל אחיה ואחיותיה...". ושנה הבאה, שנה הבאה אולי כבר אלמד טעמי המקרא ואקרא בעצמי?

חן סרור ארצי

תורת ה' תמימה על שום מה?

על שום הנערות הצעירות שעלו וקראו יפה-יפה ובביטחון כשהמילים הקדושות שגורות בפיהן אל מול עיניי המשתאות

על שום הילדה שצעקה: "החזקתי את התורה שבע פעמים!" בסוף ההקפות וסבתה לחשה לה: "עבורי היום הייתה הפעם הראשונה"

על שום הילדות הקטנות שרוקדות עם התורה, ששרות "ימלוך", שרואות את אמא עולה לתורה ומנגבת דמעה ולא מבינות על מה המהומה. תמימות מבורכת הממלאת את הלב בתקווה שהימים המרגשים שעוברים עלינו יהפכו לשגרה ברוכה ממש ממש עוד מעט

או כפי ששרה בתי בת השנתיים וחצי: "מפי א-ל תבורך כל ישראל!"

אמילי עמרוסי

זה הגיע גם לטלמון (התנחלות, כולן מכוסות, לא מקום פתוח, אפילו לא רוקדות עם הס"ת בחג).

עליות לתורה בבית של אביטל.

ירדו לי דמעות כאילו הלכה הגומייה בברז.

עשרים וחמש נשים ונערות. לכולן פעם ראשונה. ולא תמיד ידענו מה עושים, ומתי גוללים, ומה עכשיו. ובהגבהה אביטל פחדה להרים את הספר, וקראה לאוהד שהיה בחדר השני. ואוהד הציץ לסלון ואמר: זה שלכן, אני לא עוזר לכן.

בתוך הכאב על השכול בקהילות שמקיפות אותנו (פיזית, בהרים שסביבנו, פדואל ובית אל ונריה), וגם היכרות אישית עם הנרצחים של חלק מאתנו - בתוך כל זה, חידוש כזה מרגש, בועט וכאילו היה שם תמיד.

חייבת להגיד שלפני שנתיים-שלוש לא הייתי מסכימה להכניס זרת לדבר כזה. הפייסבוק חולל את זה אצלי, ואצל רוב האחרות.

ותן חלקנו בתורתך, אמרה אביטל בסוף, שנזכה למצוא את החלק שלנו בתורה.

אביטל טהרלב – בהמשך לאמילי עמרוסי

אמילי יקירה- כמעט הכול נכון. ההתרגשות, הראשוניות, הפחד והעונג. רק חוסר דיוק אחד בדבריך שחשוב לי לתקן- בלי אהד זה לחלוטין לא היה קורה. אני לבד אפילו לא הייתי מעזה לחשוב על זה, וגם אחרי שחשבנו על כך לא הייתי מאמינה שזה אפשרי ושנחנו יכולות, ולא הייתי מסוגלת בלי הדחיפה, האמון העידוד והשותפות, והנוכחות שלו מעבר לדלת. והכל בזכות היכולת המופלאה שלו להגיד "זה שלכן".

ניפגש בקריאת מגילה...

קרן פוגל

אצלנו הייתה שמחת תורה נהדרת. שנה רביעית שלנו!

אמנם בערב חג ראשון התחיל ויכוח קטן ומביך, האם אפשר להכניס ללו"ז את קריאת הנשים (והוחלט שלא...) אבל בעיקרון לא היה שום דיון בנושא (שזה טוב).

בתור גבאית הזכרתי מראש לשאר חבריי הגבאים להעביר ספר תורה לנשים בהקפות הראשונות וגם לקריאה, וכך היה.

בערב היו ריקודים שמחים ומשמעותיים בעזרת נשים עם ספר תורה בכל ההקפות. להערכתי פי ארבע יותר נשים שהחזיקו אותו משנה שעברה. וגם כבר יש נערות וילדות שרוקדות וזה הרבה יותר כיף. בשלב מסוים אפילו מישהי (שאף אחד לא האמין עליה...) הביאה גם ספר תורה ספרדי ורקדנו עם שני ספרי תורה...

וגם בבוקר ריקודים עם ס"ת בכל ההקפות. היה אזור שבו רקדנו בחופשיות, ואזור לנשים שרצו לדבר ולצפות בגברים רוקדים. היה דיי ארוך-שעתיים, אז כל הלו"ז התאחר.

אחר כך קריאת הנשים במועדון הייתה ממש מרגשת - עשרים נשים ובנות עלו לתורה ועוד כעשר נשים נכחו אך לא עלו. היו ארבע קוראות- פי שתיים משנים שעברו. ועלו גם שלוש ילדות מכיתות ב'-ג'.

והכי מרגש מבחינתי היה, שהבת שלי בת השמונה עלתה וקראה בתורה את "רביעי"! כל כך יפה ועם בטחון! (ורק בערב החג לימדתי אותה כי הייתי חולה כל סוכות) ובירכתי אותה אחר כך שתהיה פמיניסטית גדולה.

ענבל פויר כנעני

בקדושה ובטהרה היא ואני רוקדות חבוקות בבית כנסת.

רוקדות כאילו אף אחד לא רואה.

אני מנשקת אותה. היא בשבילי עדיין אהבתי הראשונה והאסורה.

אפילו שאני יודעת שזה בסדר ומותר, היא עדיין בגדר מים גנובים ומתוקים כל כך.

אני שומעת ממרחקים את קולי בזעקה. אנא ה' הושיעה נא, ולא מזהה את הקול.

אני שומעת ממעמקים ומפסגות את הקהל עונה לי. אבל בעצם זה רק אני והיא ביחד. לבד.

אני שמחה בחג שלי ואני אך שמחה.

אחרי אלפיים שנות גלות שמרגישות ופוצעות כמו נצח. כבר לא מביטים בי בבוז. כבר לא צוחקים בפניי על הסטיות שלי.

ואז, הילדה שלי, במרכז המעגל מחזיקה בה. הן כמעט באותו הגודל. והיא רוקדת. בטבעיות כזאת. וכל הנשים רוקדות סביבה. והיא תמימה כל כך. שתיהן תמימות. ורק אז הנשמה שלי נוחתת לתוך הגוף והדמעות. ושהחיינו. ואשרינו. ושנזכה. וכל המילים שבעולם לא מספיקות.

נעמה פלסר

מבטיחה, זה קרה אתמול.

תכננתי חלוקה: בערב עם המשפחה בבית הכנסת הספרדי העתיק מול הבית, מחר עם הבנות בשירת שרה, חוגגת. זאת אומרת- בערב עציץ אבל עם מסורת ופיוטים כמו שצריך ובבוקר כבר אפוצה. אבל בערב בהקפה השלישית בערך אמרתי לעצמי בואי ננסה. נאתגר את המערכת. יצרתי קשר עין עם אחד הגברים הדומיננטיים, ובפשטות אמרתי לו שנשים רוצות ספר תורה בעזרת נשים. "אני לא יודע אם מותר אבל אני יביא לך". ככה הוא אמר ואני כבר הבנתי שלא יגיע.. חזרתי לעזרת הנשים ומי בא??? ספר תורה עצום הגיע חבוק בידיה של ילדה בת אחת-עשרה שלא הבינה מה נפל עליה.

אחזתי בספר התורה בעזרת הנשים והרגשתי את משק כנפי ההיסטוריה. מי היה מאמין! בית כנסת ספרדי ירושלמי ואני עם ספר תורה שאפילו לא ציפיתי והגיע... ומעבר למחיצה צועק לי גבאי ש-"יש לך 20,000 דולר ביד, תשמרי לי עליו!" וכולי מתמוגגת. סבתא זקנה מנשקת בהתרגשות, רוב נשים דומם וקצת בשוק, אלא שבמקביל אני צריכה להרגיע שלוש נשים שכועסות עלי כל כך. שזו בעיה ומהר שנחזיר אותו לגברים ושזה לא בסדר. ואני מחייכת אליהן רגועה "הכול בסדר, הכול בסדר", עד שאחת מהן הזעיקה את הבן הגדול שלה להשיב את הספר למקומו. ואני משחררת ומקווה: להתראות ספר בשנה הבאה.

חנה פנחסי

בתוך הפוסטים המרגשים מאד אני מבקשת לשתף באנקדוטה קטנה ושולית לכאורה,
שסימנה עבורי את הצעד הבא.

עם המעבר שלנו ל"הקהל"- מנין שווינוי בקעה, העברנו לבית הכנסת את ספר תורה בן מאתיים שנה
לערך, ששופץ לזכרם של חמי וחמותי. במהלך החג אמרה לי שירה בן ששון פורסטנברג בחיך מהול
בהתפעלות: איזה ספר תורה חתיך!

ואז הבנתי:

התורה לא צריכה להיות מושא תשוקה נשי דווקא. (ע"ע בן עזאי: מה אעשה שנפשי חשקה בתורה)
העברית נענית בקלות לכל מהלך אחר. המציאות בה נשים קשורות לתורה בקריאה, תפילה ולימוד תייצר
ממילא שפה שמבטאת את היחסים המיוחדים האלה.

ואין הדבר תלוי אלא בנו.

חורף בריא.

חגית קופפר צ'רקה

גאה לספר שזכיתי אתמול לעלות ולקרוא בתורה פרשת "וזאת הברכה", באירוע נשים פרטי שהתקיים בצופים. יחד עם זה, מעוניינת לשתף אתכם בתחושה האמביוולנטית והמורכבת מאוד מבחינה רגשית שכל האירוע עורר בי להלן רשימת העובדות:

*מראש תכננו אירוע שיכלול קריאה בתורה, הקפות וקידוש .

*לפני סוכות התכנסנו ושמענו שיעור של רב בנושא, ובו למדנו את ההלכות הקשורות בקריאת נשים והסביבה ...

*בהתאם לקונצנזוס האורתודוקסי, הקובע שנשים אינן מהוות מניין, (בעיה הלכתית שבאמת מה יהיה איתה... תכלס) והרי עליה לתורה בברכה מתבצעת רק במניין, קבענו שכל עולה תברך את ברכות התורה של ברכות השחר בקול לפני הקריאה, (במקום בברכות השחר) ואחריה- את הפסוק מתהילים "ברוך אתה ה' למדני חוקיך" שעושה הרגשה של ברכה...

*בגלל שהקהילה הדתית שלנו בצופים אין אחדות דעים בנושא (אוקי... לא כותבת עכשיו את מה שבא לי על זה) אז מלכתחילה סוכם שיהיה זה אירוע פרטי, ולא בבית הכנסת, כי אנחנו ממש לא רוצות להכעיס אף אחד ובטח לא לעורר פילוג בקהילה. הרב שהעביר לנו את השיעור נפגש כנציגנו עם רב היישוב כדי "לקבל את ברכתו"; רק שאז התברר, שכדי שהכול יהיה בהסכמה וברוח טובה, נאלצנו להקריב קורבן: הנשים לא תרקודנה עם ספר התורה, אלא הוא יהיה מונח במרכז ונרקוד סביבו... (!!!) כמובן שחלק מאתנו ממש רתחו כששמעו את זה ובתוכן אני, או כמו ששיר שלי הטיבה להגדיר זאת בערב החג: טוב, זה ממש מסוכן המדרון החלקלק הזה... הרי עוד מעט נשים גם ממש תבקשנה לקיים מצוות רחמנא ליצלן ...

*אבל כולנו איכשהו הסכמנו שזה בסה"כ מהלך איטי ובריא בדרך לשינוי בצופים (אינשאללה), ושנחנו שמחות בהישג, ועל כך שיש הסכמה בלה בלה בלה (ברור שתכלס לרב היישוב שלנו לא הייתה ברירה, אבל ניחא ...)

האירוע היה באמת מושקע ויפה ומרגש, כמו שנשים יודעות. (כמובן שבכיתי, נו מה ...)

אבל כשחזרתי עם הבנות הביתה, דיברנו על התחושה המוזרה שעלתה בנו בצד ההתרגשות, ועל השמחה- שלמרות הכול לא יכלה להיות שלמה; כי האמת היא שכך לא נראות עליה לתורה וקריאה בתורה... הרי מניין הלכתי לא היה שם, והברכות שברכנו היו כמעט סוג של "משחק בכאילו"... כדי להרגיש עליה לתורה אמתית פעלנו בצורה שאצלי רק הדגישה את ההבדל... שלא לדבר על הווטו שנכפה עלינו לגמרי מבחוץ- שלא לרקוד עם הספר .

אבל יותר מהכול- לא הייתה שם קהילה. (עם כל כמה שכיף בפורום נשי אקסקלוסיבי...) לא היו שם הגברים והבנים שלנו, ובכלל, עצם העובדה שנפרדנו מבית הכנסת ומהקהילה שלנו, למען הזכות (האלמנטרית!) להתקרב לספר, ולממש איזושהי עבודת ה'... היא שגרמה לחוסר השלמות . (מי ייתן, וגו'...)

אלה קנר

תודה

לחברות/ים במניין נעימות.

לחגית כפיר וחסי אריה-שקולניק ורחי

לענת ביסטריצר ורפי , לענת קופולוביץ ברייר, עידן וטלי ברייר

לחביבה וגיל לאבי שגיא לשרה ואלימלך וייסטרייך.

לכל מי שטרחו ובאו מקרוב ורחוק

הדר הכט

לאורחות שלנו

נטלי לסטרגר

הדר קיטאי

לעמי קנר שבלעדיו לא היה ספר תורה.

ולבורא עולם...

שהחיינו וקיימנו.

אליה קרא

חוזרות מבית הכנסת. חברה מספרת לאמא ולי זיכרון מבית הכנסת בארצות הברית בו נהגה להתפלל בילדותה: מספרת איך באחד משמחות התורה הנשים דרשו ספר תורה לעזרת הנשים, אז הגברים הניחו אותו על שולחן וכל הנשים רקדו סביב לשולחן זה. החברה שלי ועוד כמה נערות צעירות לא התחברו לקונספט ואחת מהן הרימה את ספר התורה והחלה לרקוד אתו בידיה. הבנות העבירו את הספר מיד ליד תוך כדי ריקוד, כשהגברים צועקים להן מעזרת הגברים להניח את הספר לפני שהוא ייפול. לבסוף אחד הגברים נכנס לעזרת הנשים ולקח את ספר התורה חזרה לעזרת הגברים.

אמא שלי מקשיבה לסיפור ואומרת: "וטוב עשו". שאלתי אותה למה. אז היא ענתה: "כי לנשים אין אחראיות". התעקשתי ושאלתי ממתני לנשים אין אחראיות? אז אמא אמרה: "הן לא חסרות אחראיות בכללי אבל בכל מה שנוגע לתורה ומצוות הן כן".

נשארתי ללא מילים. את התפילה בבית הכנסת של ילדותי אני לא אתאר אפילו, סתם גורם לי למרירות.

רחל קרן

תודה לכל המשתפות. כמה טוב ה"אחרי החגים" הזה של שמחת התורה האמתית. ואוסיף על כמה התרגשויות מיוחדות בקריאת התורה שלנו בעין הנצי"ב. האחת - הראשונה שעלתה לתורה הייתה חנה פלטיאל, חברת קיבוץ בת 95! שעלתה לראשונה בחייה, וברכה על ספר תורה שהיא תרמה בעצמה, ושהוכנס לבית הכנסת ברוב עם ובאירוע מדהים ביופיו בחול המועד. זכינו להיות הקוראות והמברכות והרוקדות עם הספר הזה, אותו תרמה לזכרו של אביה. ואחר כך היו עוד עליות רבות מרגשות. של גרת צדק ושל אמא מקסימה עם כל הילדות, ועוד ועוד דברים מרגשים, אבל עוד שיא היה - שהכתרנו את חברתנו ד"ר רחל רייך, מלמדת התנ"ך הנהדרת כ-"כלת תורה". והיא, שידעת את כל התורה כולה ואת כל התנ"ך כולו לפני ולפנים, התרגשה כל כך ואמרה: זאת הפעם הראשונה שאני רואה ככה ספר תורה מקרוב ומברכת עליו. אשרינו מה טוב חלקנו...

יעל שביד

בישובנו הקט החליטו זו השנה השנייה, לקיים במקביל ובסמוך הקפות שניות נפרדות ומעורבות, לטובת הפלורליזם. בבית העם הוצבה מחיצה כדי לאפשר מעגלי גברים ונשים נפרדים, וברחבה מחוץ לו היה מקום למעגלים שהוגדרו משפחתיים. צמד כליזמרים עם חזות חרדית, ככל שראיתי ניגנו בעזרת הגברים. ספר התורה היחיד שהגיע בתחילת האירוע היה של הקהילה הרפורמית בישוב. הגברים הביישינים שלנו לא כל-כך רצו לרקוד, וכך התגלגלו העניינים שתלמידת הרבנות הנמרצת שלנו נכנסה עם ספר התורה לעזרת הנשים, ונערות בני עקיבא שמחו והתרגשו על ההזדמנות לרקוד אתה ואתנו ועם ספר התורה - חלקן נרתעות מלהחזיקו בעצמן וחלקן נענות להזמנה. כך רקדנו לסירוגין בפנים במעגל מעורב נשים אורתודוקסיות, רפורמיות וחילוניות, ולסירוגין בחוץ במעגל מעורב נשים וגברים רפורמיות וחילונימות. גם זה חידוש! אחר-כך ראיתי שכן הגיע ספר תורה נוסף - נערה דתיה נשאה אותו, והתעקשה להשאיר אותו אצלה ולא יתרה לנער הדתי שרצה אותו לעצמו. לא נשארתי לראות לאן זה התפתח בהמשך, אבל מה שראיתי היה בהחלט מרענן.

חנה שחף

ואו, מאיפה להתחיל? החג היה בסימן "דברים שעשיתי השנה בפעם הראשונה". החזקתי את ספר התורה בעזרת הנשים. משהו שעד היום לא העזתי לעשות, שחשבתי שלא שייך לי. ואומנם זה ארך משהו כמו שתי דקות, זה הרגיש כל כך נפלא ושייך ולהיות לגמרי חלק מהקהילה, מהיהדות. השתתפתי בפעם הראשונה במניין נשים, בו קוראות מספר תורה. הגעתי באמצע העליות ורגע לפני שכולן סיימו וחשבתי שזהו, פספסתי. שאלו "מי לא עלתה ורוצה לעלות?" לא הייתה מאושרת ממני. עליתי יחד עם בתי בת התשע. אין לתאר את ההרגשה ואת החוויה, בעיקר זו שהענקתי לבתי. ברכתי ברעד את ברכות התורה, מתפעלת ושמחה מגודל המעמד שזכיתי להשתתף בו. כמובן שהיו תפילת הנערות וכלת תורה. מלוות בבנות משפחה וחברות תחת הטלית. ואחת הנשים שחגגה תשעים כן ירבו, עד מאה ועשרים, לווה תחת הטלית לעלות לתורה והיא כל כך התרגשה והודתה לקבוצת הנשים המקסימות שאפשרו לה להגיע למעמד הזה. בסוף התפילה בתי וחברתה עלו לשיר "אנעים זמירות". והיא נהנתה והתרגשה ואני התרגשתי בשבילה ובשבילי מגודל המעמד. הייתי חייבת לשתף. תודה ענקית למארגנות הקריאה מטעם "קולך" במעלה אדומים. אשרינו שזכינו!

ורה שיכלמן

השנה הייתה החוויה הפדלחו"שית הראשונה שלי בארץ. בשנים האחרונות גרתי בארה"ב לצורך לימודים, ודווקא שם התחלתי להכיר יותר לעומק את המניינים השוויוניים והמשתפים. כך יצא, שדווקא הרחק מהארץ שבה גדלתי חוויתי לראשונה חוויות כמו לרקוד עם ספר תורה, לעלות לתורה ולהיות חזנית בתפילה במסגרות הלכתיות. השנה, כשחזרתי ארצה, היה ברור לי שלא אוכל לבלות את חג שמחת תורה כמו שעשיתי זאת במשך שנים רבות לפני כן, פשוט על ידי ישיבה מעבר למחיצה והתבוננות בנעשה בעזרת הגברים. לכן הלכתי לבית הכנסת של קהילת יחד בתל אביב, ושם זכיתי לעלות לתורה בחג. אז בניגוד לכמה מהנשים האחרות זו לא הייתה עבורי פעם ראשונה בה עליתי לתורה, אבל באופן מסוים זו הייתה העלייה לתורה הכי מרגשת שהייתה לי. תחושה שאני שווה בין שווים - הפעם גם אצלי בבית.

נועה שמאי אליה

קוראת את הפוסטים של כולכן, מתרגשת ממש מן השינוי המתחולל. לפני פחות משנה עברנו מגבעת שמואל לשכונת הדר גנים בפתח תקווה. ככה שממש לפני שהתחלתי לחשוב על תפילה במניין השוויוני יחד עם האיש שלי בגבעה, החלום לא מומש ועברנו למקום שהוא שמרני שלא לומר, דוס בהוויה.

רוב הזמן אני מדחיקה את הדרת הנשים הנוהגת בבתי הכנסת (אחרי הכול איני פוקדת את בית הכנסת מדי שבת), אבל בחגים הכול שוב צף ועולה.

תפילות במניינים ספרדיים מתסכלות אותי כל פעם מחדש. שיעור בשוויון אמור להתחיל בכך שיהיה לי כיסא או סידור בעזרת הנשים, כך שהחלום על שותפות כלשהי בחוויה הדתית רחוק שבעתיים.

הלוואי שהייתי חלק מן השינוי... הלוואי שאגלה שגם פה בשכונה יש נשים כמהות כמוני! הלוואי שגם אני אוכל לכתוב על חווית שמחת התורה שלי... בינתיים נאלצתי לשבת הכי קרוב לקבוצת גברים שזכו להתפלל ולשמוח בתורה שלנו ושהואילו בטובם (בלי שום ציניות) להסיר מחיצות ולסדר מקום מכובד יותר לנשים שנכחו בהקפות. אשרי המאמין...